
ALLE UNGE GODT FRA START

VENSTRE
FOR FREMTIDEN

ALLE UNGE GODT FRA START

En svær start på livet kan få omfattende konsekvenser for unge i resten af deres liv. Når mere end hver syvende elev forlader folkeskolen uden at kunne læse tilstrækkeligt godt til at klare sig i uddannelsessystemet, og når 4 ud af 10 unge kontanthjælpsmodtagere har forældre, der selv har modtaget kontanthjælp, så har vi et problem, der kræver handling. For fremtiden skal flere unge godt fra start.

- VI SKAL HAVE EN BEDRE FOLKESKOLE
 - UNGE SKAL HAVE EN UDDANNELSE, DE KAN BRUGE
 - ALLE UNGE SKAL MED I FÆLLESSKABET
-

VI SKAL HAVE EN BEDRE FOLKESKOLE

Det er afgørende, at vi får alle børn med fra begyndelsen. Hvis vi ikke får alle med fra de første skoleår, kan skaden være uoprettelig. Folkeskole-reformen har gode elementer, men den er ikke perfekt. Intentionen med inklusion peger i den rigtige retning, men inklusionen fungerer ikke alle steder. Det vil vi lave om. Vi vil have en god balance i inklusionen af børn med særlige behov i folkeskolen, bruge velafprøvede metoder til indlæring og stoppe mobning. Vi skal have en bedre folkeskole.

1. Bedre inklusion af specialbørn i folkeskolen

Målsætningen om, at flere børn bliver inkluderet i folkeskolen, er rigtig. Men flere steder går det for stærkt, og der tages ikke tilstrækkeligt hensyn til alle elever. 8 ud af 10 lærere mener, at inklusionselever ikke får den hjælp, som de har krav på og kun 4 ud af 10 elever, der er blevet inkluderet i folkeskolens normalundervisning får støtte i undervisningen.¹ Derfor foreslår Venstre et serviceeftersyn af inklusionen i folkeskolen herunder en fremrykket evaluering, hvor vi inddrager elever, lærere og forældre for at sikre, at inklusionen foregår på en ordentlig måde.

2. Mere holddeling for de ældste elever i folkeskolen

Der skal være mere frihed til faglig holddeling eller holddeling i længere undervisningsperioder. På den måde kan undervisningen tilpasses og målrettes alle elevers niveauer, interesser og læringsstile. Derfor foreslår Venstre at give mere frihed til fagligt begrundet holddeling samt holddeling for de ældste elever i længerevarende perioder, end det er tilladt i dag.

3. Friere skolevalg for børn med særlige behov

Elever med særlige behov risikerer at blive afvist af de frie grundskoler, da omkostningerne ved at have børn med særlige behov overstiger det tilskud, de frie skoler modtager. Venstre foreslår, at alle børn og unge skal have de samme muligheder for at benytte det frie skolevalg. Derfor bør det fulde tilskud til børn med særlige behov følge barnet, hvis et barn med særlige behov vælger en af de frie skoler.

4. Turboforløb for fagligt udfordrede elever

Mere end hver syvende elev forlader folkeskolen uden at kunne læse tilstrækkeligt godt til at klare sig i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Erfaringerne med faglige turboforløb fra fx Odense Kommune er positive.³ Derfor ønsker Venstre disse eller tilsvarende metoder udbredt til flere kommuner til gavn for de folkeskoleelever, som i 8. klasse vurderes til at være ikke-uddannelsesparate. På turboforløbene skal eleverne styrke deres faglige evner i folkeskolens kernefag, så de kan indhente noget af det, som de ikke har lært i skolen.

5. Mobning skal stoppes

Næsten hver femte elev i 4.-6. klasse bliver mobbet.⁴ En start på livet præget af mobning kan føre til et langt liv uden for fællesskabet. Derfor vil Venstre sætte ind mod mobning gennem ansvarsplacering, rimelige sanktioner og styrket evidens på området.

6. Samarbejde mellem skoler og idrætsforeninger

Mere fysisk aktivitet i børns hverdag er et helt centralt element i folkeskole-reformen. Det sikrer bedre indlæring, og det befordrer et aktivt idrætsliv som voksen. Et tæt samspil mellem folkeskolen og det lokale foreningsliv er en afgørende forudsætning for reformens succes, og derfor vil Venstre sikre, at dette samspil etableres konstruktivt og målrettet til gavn for børnene og de frivillige idrætsforeninger.

1 "DR.dk, den 7. oktober 2014: "8 ud af 10 lærere: Vi giver ikke inklusionsbørn det de har krav på" samt Politiken, den 27. april 2015: "Specialbørn kommer i svage klasser"

2 DR.dk, den 7. oktober 2014: "8 ud af 10 lærere: Vi giver ikke inklusionsbørn, det de har krav på".

3 DR, 13. marts 2015: "Lynkursus løfter svage elever på rekordtid".

4 DCUM (2013): "Tal om mobning".

UNGE SKAL HAVE EN UDDANNELSE DE KAN BRUGE

Det er godt, men ikke tilstrækkeligt, at flere unge får en uddannelse. For fremtiden er det afgørende, at flere unge vælger den rigtige uddannelse, som de kan bruge til videre uddannelse eller en plads på arbejdsmarkedet. Omvalg af uddannelse koster dyrt for både samfundet og den unge, der må begynde forfra. Derfor skal vi stille krav fra starten og give de unge muligheden for at vælge en uddannelse, de kan bruge.

7. Flere praktikpladser på erhvervsuddannelserne

Alt for mange elever falder fra erhvervsuddannelserne undervejs,⁵ og der er fortsat ca. 1.700 unge, der mangler en praktikplads i en virksomhed. I dag er praktikpladskøen længere end ved sidste valg.⁶ Det store frafald og manglen på praktikpladser er både et problem for de unge, der ikke kommer godt fra start i uddannelsessystemet, og for det danske samfund, der risikerer at mangle op mod 32.000 faglærte i 2020.⁷ Venstre foreslår, at der afsættes i alt 100 mio. kr. til flere praktikpladser, så flere unge kan gennemføre en erhvervsuddannelse i en virksomhed.

8. Bedre muligheder for elever på gymnasiale erhvervsuddannelser

Elever fra de gymnasiale erhvervsuddannelser, de såkaldte EUX-elever, kan have svært ved at finde en praktikplads, bl.a. fordi EUX-eleverne er dyre i forhold til den praktiktid, EUX-eleven er i en virksomhed. Desuden kan det være et problem, at EUX-eleverne er i længere skoleforløb - og dermed væk fra virksomheden i længere perioder end almindelige erhvervsuddannelses-elever.⁸ Venstre foreslår derfor, at der laves en målrettet indsats for at sikre, at EUX-elever får bedre mulighed for at få en praktikplads.

9. Bedre udstyr på erhvervsuddannelserne

Dansk Metal og Danske Erhvervsskoler har i en undersøgelse konkluderet, at kvaliteten af erhvervsskolernes udstyr er afgørende for kvaliteten af den uddannelse, eleverne får.⁹ De betoner samtidig, at et flertal af erhvervsskolerne oplever, at de ikke er i stand til at undervise eleverne i den nyeste teknologi. Venstre foreslår, at der afsættes en investeringspulje på 100 mio. kr. til en målrettet opgradering af erhvervsskolernes maskiner og udstyr, så det i højere grad matcher det udstyr, eleverne benytter ude i virksomhederne.

10. Højere adgangskrav og stærkere fagligt niveau på gymnasierne

De fagligt allersvageste elever med under 4 i dansk og matematik fra folkeskolen klarer sig markant dårligere i gymnasiet end alle øvrige elever: De får lavere karakterer i gymnasiet, de falder i langt højere grad fra undervejs i gymnasiet og de påbegynder i væsentligt mindre grad en videregående uddannelse - og de ender dermed ofte med at stå uden papir på, hvad de kan. Venstre vil skabe et fagligt stærkere gymnasium ved at indføre et adgangskrav på 4 i dansk og matematik, gøre matematik B og fysik B obligatorisk for flere elever, samt rydde kraftigt op i studieretningerne på gymnasierne, så vi får færre, men mere fokuserede studieretninger.

⁵ Svar fra BUU ang. spørgsmål 185 (Alm. del), 3. marts 2015.

⁶ Undervisningsministeriet, 8. maj 2015: "Praktikpladsstatistik, marts 2015".

⁷ DEA, maj 2014: "Ungdomsuddannelsens udfordringer".

⁸ Nordjyske, 28. oktober 2013: "Håndværksmestre vil ikke have eux-elever".

⁹ Dansk Metal, 16. september 2013: "Udstyr på erhvervsskoler halter efter".

11. Bedre sammenhæng mellem ungdomsuddannelser

Venstre ønsker ungdomsuddannelser, der hænger bedre sammen. Frafaldet på ungdomsuddannelserne er for højt. På erhvervsuddannelserne er det næsten hver anden elev, der falder fra. På de gymnasiale uddannelser ligger frafaldet på knap 20 pct.¹⁰ Desuden koster det os hvert år 1,4 mia. kr., at unge ikke vælger den rigtige ungdomsuddannelse første gang.¹¹ Derfor foreslår Venstre at lave et eftersyn af ungdomsuddannelserne, sådan at overgangene mellem de forskellige ungdomsuddannelser bliver styrket, spildtiden reduceres, meritmulighederne forbedres, og frafaldet reduceres - så flere hurtigere får en ungdomsuddannelse, der kvalificerer dem til en videregående uddannelse eller arbejdsmarkedet.

12. Større frihed i fremdriftsreformen

Fremdriftsreformen er ikke nogen succes. Der er en markant stigning i reksamener¹², der er mere administrativt bøvl på universiteterne, og det bliver sværere for de studerende at opnå relevant erhvervs erfaring.¹³ Derfor foreslår Venstre at lave fremdriftsreformen om. Indenfor den aftalte økonomiske ramme foreslår Venstre, at universiteterne sættes fri til selv at sikre, at deres studerende kommer hurtigere igennem, at studerende ikke tvangstilmeldes fag og eksamener, som det sker i dag, og at tvangsmerit fra tidligere uddannelser fjernes.

ALLE UNGE SKAL MED I FÆLLESSKABET

En svær start på livet kan få langvarige konsekvenser for den enkelte. Derfor skal vi sikre, at de unge, som ikke går den lige vej gennem livet, får en chance mere for at komme med ind i fællesskabet. De, der kan, skal have friheden til at skabe sig et godt liv. De, der ikke kan, skal have støtte og hjælp af fællesskabet.

13. Børn skal ikke "arve" forældrenes kontanthjælp

Arbejdsløshed går i arv. Fire ud af ti unge kontanthjælpsmodtagere har forældre, som også selv har været på kontanthjælp.¹⁴ Og har man først startet sit voksenliv uden arbejde eller uddannelse, så er det svært at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Derfor vil Venstre gennemføre en Job-Reform, der sikrer, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde frem for at være på passiv forsørgelse.

14. Brug metoder der virker og bryd den negative sociale arv

Danmark er ikke væsentligt bedre til at bryde den negative sociale arv end andre OECD-lande.¹⁵ Vi bruger ca. 40 mia. kr. om året på hjælp til socialt udsatte, og det er kun knap 10 pct., som vi ved har en dokumenteret effekt.¹⁶ Det skal der laves om på, så flere unge får en god start på livet. Derfor foreslår Venstre, at indsatsen over for udsatte børn og unge skal prioriteres bedre ved at anvende metoder, som virker, og som kan måles.

¹⁰ Svar fra BUU ang. spørgsmål 185 (Alm. del), 3. marts 2015.

¹¹ DEA, maj 2014: "Ungdomsuddannelseskommissionen".

¹² Information, 16. marts 2015: "Undersøgelse: Reform giver langt flere reksamener".

¹³ Politiken, 13. maj 2015: "Universiteter til topchefer - skru ned for timer på studiejobbet".

¹⁴ Kraka, den 5. november 2012: "Kontanthjælpsforældre får kontanthjælpsbørn".

¹⁵ Faktalink, juli 2013: "Social arv og udstødelse".

¹⁶ DR.dk, den 18. januar 2015: "Muligt spild af milliarder på samme sociale indsatsen".

15. Friere regler skal sikre konsekvent hjælp til anbragte unge

Venstre vil arbejde for at give professionelle voksne reel mulighed for at påtage sig en større forældre lignende rolle over for anbragte børn og unge. De lovgivningsmæssige rammer for de professionelle voksne udformes på en ny måde, der rummer plads til, at personalet i højere grad kan bruge deres sunde fornuft i deres arbejde.

16. Forældretræning til familier med børn med ADHD

Ubehandlet ADHD koster samfundet 2,8 mia. kr. årligt.¹⁷ Derfor er der brug for en omkostningseffektiv forebyggende indsats helt ude i den enkelte familie. Venstre vil derfor udbrede de gode erfaringer med forældretræningsprogrammer og uddannelse af frivillige forældretrænere til gavn for familier og børn med ADHD eller ADHD-lignende vanskeligheder.¹⁸

17. Ny ungdomskriminel lavalder og en ny ungdomsdomstol

Unge kriminelle er dem, der oftest får tilbagefald til ny kriminalitet.¹⁹ Der spekuleres i den kriminelle lavalder, og selvom ungdomskriminaliteten generelt er faldende, og har været det siden 2006, så står personer under den kriminelle lavalder bag også ganske grov kriminalitet. Alene 14-årige var i 2014 mistænkt for næsten 2.000 kriminelle forhold,²⁰ herunder meget alvorlig kriminalitet som forsøg på manddrab, voldtægt og røveri. Venstre vil styrke forebyggelsen ved at gribe ind med en mere konsekvent indsats allerede første gang, der begås kriminalitet. Derfor skal der oprettes en ny ungdomsdomstol, der skal tage sig af kriminalitet begået af 12-17-årige. Det vil samtidig sikre retssikkerheden. Desuden vil vi oprette en ny ungdomskriminalforsorg, som skal sikre, at ingen mindreårige sættes i fængsel.

ØKONOMI

Nogle af initiativerne i dette udspil koster flere penge, mens andre sigter på at forebygge eller bruge pengene bedre. Men når det kommer til at sikre vores unge en god start på livet, så skal vi kunne gøre det nødvendige. Derfor afsættes en ekstra ramme på i alt 1 mia. kr. i årene 2016-2020, som dels finansieres via satspuljen, dels via Venstres samlede økonomiske råderum i de kommende år, som bl.a. kommer ved at prioritere de offentlige udgifter til bl.a. udlændingepolitik og udviklingsbistand.

¹⁷ Rockwoolfonden, september 2014: "ADHD koster ubehandlet knap 3 mia. kr. årligt".

¹⁸ SFI, den 26. maj 2015: "Et felteksperiment med Kærlighed i Kaos".

¹⁹ Danmarks Statistik, Tilbagefald til kriminalitet 2010-2012, december 2014.

²⁰ Justitsministeriets Forskningskontor (marts 2014): "Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2013".

Venstres Landsorganisation
Søllerødvej 30, 2840 Holte
Tlf. 45802233
venstre@venstre.dk
venstre.dk

VENSTRE
FOR FREMTIDEN